

Dat .x. capittel:
Hoe hertoge Gautier de [t]wee ridders te hulpe quam, ende deden een grote moort onder den heydenen.

Dit sach een vroom ridder, ghe-naemt Gautier, ende was een hertoge van Salaberen. Hy seyde: “Heer keyser, dit en is niet wel gedaen! Suldijt verantwoordten dat ghy deese twee vrome ridders aldus inder noot laet, want zy voor ons allen haer leven avontueren?¹ Ghy soudet met recht nochtans wel mogen doen, want ghy wel weet dat² ghy ghesworen hebt.”

Gouweron antwoorde ende seyde: “Heer hertoge, het en behoort u niet toe de[n] keyser daer of te vermanen, want hy my gheordineert heeft gouverneur van dese stadt. Ende ick en wil niet dat daer yemant uut der stadt trecket oft die poorte doet ontsluyt[e]n,³ want ghy siet wel dat de vyanden met de gantsche macht voor de stadt coomen. Het is beter twee verloren dan de geheele stadt. Lanceloot mochte inde stadt ghebleven hebben, zoo hadde hy deese schande ende last niet gheleden.”

Doen belchdes⁴ hem Gautier seer ende seyde: “By den Heere die my gheschapen heeft, ghy zijt erger dan venijn dat ghy dese twee aldus jammerlijcken sult laeten sterven! Ick en cans langher niet ghelijden dat ickse moet zien sterven voor mijnen oogen. Ic salse uut der noot helpen oft daer voor doot blijven. Nu wel aen, ghy vrome ridders, alle die de ridderlijcke oorde beminnen die volghen my nae!”

Doen wapende hem menich stout ridder diet nood[e]⁵ achter⁶ souden hebben ghelaten. Dit verdroot Gouweron al te seer⁷ ende dede verbieden op den hals⁸ datter niemandt buyten der stadt en soude rijden. Maer al zijn ghe-[C3ra]bodt en hulp daer niet, want de

-
1. avontueren: op het spel zetten, riskeren
 2. dat: wat
 3. Muller [1590]: ontsluytdn
 4. belchdes hem: maakte zich daarover kwaad
 5. Muller [1590]: noodt
 6. achter: achterwege
 7. al te seer: meer dan erg
 8. op den hals: op straffe van zijn leven te verliezen

hertoghe hadde vergadert⁹ wel drie duysent vrome ridders, die alle ter liefden van de twee vrome heeren ende Gods campioenen¹⁰ haer leven begeerden te avontueren, ende quaemen ter plaetsen daer dese twee stonden ende vochten te voet.

Doen zy den hertoghe Gautier sagen comen met zoo schonen hoop wel ghewapende ridders, grepen si op een nieu eenen moet, ende de coene Lanceloot sprack tot heer Jan ende seyde: “Ick hope, wy zijn vander doot bevrydt. Ick sie Gautier, mijnen gheselle, tot onser hulpen comen ghereden.”

Gautier dede die trompetten slaen. Elck vercoos daer den zijnen.¹¹ Gautier doorstack daer ten eersten steke Ludoen, den heydenschen coninck van Tartarien, dat hy moeste ter aerden vallen. Hy nam tpaert by den toom ende leydet daer hy heer Jan vant staende, ende gaft hem metter handt ende seyde: “Neemt dit paert ende behelpt u daer meede! Ick en sals niet ghedogen dat ghy langer te voet sult vechten.”¹²

Hy nam dat paert in groten dancke, gaft voort zijnen gheselle Lanceloot ende zeyde: “Mijn lieve geselle, ghy zijt hier om mijnen wille ghecoomen. Neemt ghy dit paert ende verweert u als ridder ghoet! Wanneert een van beyden zijn moet, zoo ist beeter dat ick hier sterve dan ghy.”

Lanceloot sprac ende seyde: “Op deser tijt neem icx in dancke, want dit is een schoon soene¹³ over mijnen broeder.”

Heer Jan hadde oock haest een ander paert ghewonnen. Doen waren dese ridders alle beyde te paerde. Zy deden zoo grooten moort onder de heydenen dat niet mogelijck en is te vertellen, want zy versloegen binnen een corte tijt meer dan ses duysent heydenen. Maer doent groote heyr¹⁴ de stadt begosten te genaken, en costen zij[t]¹⁵

9. vergadert: verzameld

10. campioenen: kampvechters

11. vercoos daer den zijnen: koos zijn eigen tegenstander uit

12. Het is een schande voor een ridder om te voet te moeten vechten.

13. soene: zoenoffer

14. doent groote heyr: toen de hoofdmacht (van de Sarasijnen)

15. Muller [1590]: zijn

niet langer teghen houden. Zy hielden haer vast by een ende zijn zoo properlijc inder oorden¹⁶ onder de stadt geweken.

Daer hebben zy op een nieu [C3rb] malcander besprongen. De strijt was daer groot ende fel. De Kerstenen leden daer grooten noot ende souden daer alle ghebleven hebben, en hadse Godt niet geholpen, want zy inder stadt niet en conden gheraecken.

Doen de keyser verhoorde dat alle dese vrome ridders in grooten noot waeren, merckte hy wel dat Gouwerons raedt niet seer duechdelijc en was, ende zeyde: “Gouweron, Gouweron, ghy hebt my valschelijck in deese schande ghebroch[t].¹⁷ Dit moet Gode gheclaecht zijn dat ick zo menich ridder by uwer raede hebbe verloren!”

16. properlijc inder oorden: in formatie

17. Muller [1590]: ghebrochte